cum quia in re communi potior eſt conditio ꝓhibentis.reg.in re com/
muni.de reg.iur.lib.vj.⁊ l.ſabinus.ff.cõi diui.⁊ par in parem nõ habet
imperium.c.innotuit.de elec. ¶ Non obſtat predictis pactũ factũ cum
epo:⁊.c.maſſane eccleſie.vt licitũ ſit eis paſcendi facere aĩalia eorum in
paſcuis territorij Maſſaneñ.qꝛ illud fuit conceſſum capitulo non ſin/
gulis perſonis de capitulo habebit ergo locũ in aĩalibus cpalibus: nõ
autẽ in animalibus ſingulorũ canonicorũ:quia aliud eſt capitulũ aliud
ſinguli:indulti ergo capitulo nõ extenditur ad ſingulos de capitulo.in
c.qui manumitti.ꝯ.xij.q.ij.⁊ in.c.fi.de prebẽ.lib.vi.⁊ in.l.ſed ſi.§.qui ma
numittitur.ff.de in ius vocã.quinimo illud pactũ potius facit ꝯ dictũ
dñm Franciſcum:qꝛ innuit tacite illa loca non fuiſſe cõia clericis et lai/
cis:ſed laicorũ:⁊ hoc ad primum dubium. ¶ Ad ſcdm dubium hui⁹ di
co de predictis non teneñt ſoluere gabellas ſeu datia: qꝛ ab his clerici
eccleſie ſunt exempti cum oĩbus rebus eorũ. Non enim tenentur ſoluere
laicis qui non ſubijciunt nec ſtatutis ipſorũ ſubſunt:vt ꝓbatur clariſſi/
me in.d.c.quãꝗ.⁊.d.cle.pñti.per Spec.de immu.eccl.in fi.⁊ Fede.de ſe.
conſi.cc. Nec eſt verũ qð vendendo vinũ:bladum:oleũ: ⁊ ſimi.ex rebus
ſuis dicañ negotiari:vt ſic ſit locus.c.fi.de vita ⁊ hone.cle.cum ſi.ll.alle/
gandis.ille enim proprie dr negotiari qui emit rem vt cã integrã lucri
cã vendat:non ille qui emit rem vt eam reducat ad aliquam formam vel
ſi vendat vinũ ſeu bladum de rebus ſuis recollectũ:vt probañ in.c.eij/
ciens.lxxxviij.di.no.doc.in materia noſtra.in.d.cle.preſenti.⁊.d.c.quãꝗ.
Fede.dicto conſil.cc. Fateor tamen qð ſi emeret rem vt integram lucri
cauſa venderet:qð teneretur ſoluere ſm ſtatuta patrie:ſi tertio per epm
monitus non deſiſtit:vt probañ in.d.c.fi.de vita ⁊ hone.cleri. Sed ante
monitionem non tenetur ad pedagiũ:vt in.d.c.quãꝗ.⁊.d.cle.preſenti.
A contrario ſenſu not.Fede.in loco preall'.⁊ Spec.vbi.s.⁊ hoc caſu iu/
ra non videntur facere mentionem de monitiõe:quia forte laici poſſunt
non pati illa introduci abſq; ſolutione debita gabelle ſeu pedagij. Et
hec ſufficiant pro allegationibus. Ad plenum videañ materia in.d.cle.
preſenti.⁊.d.c.quamꝗ.⁊.c.fina.de vita ⁊ honeſta.clerico. Laus deo.
Nicolaus Abbas.

¶ Conſilium.vij.

1 ☞ Iudex in ſententia an teneatur exprimere cauſam ſi poſſent ex ge/
nerali ſententia plures cauſe elici.

Queſitũ fuit a me in queſtiõe
1 facti: ⁊ vtrum in ſnĩa teneañ iudex exprimere cãm ſi poſſent
ex gñali ſnĩa plures cauſe elici? Ñdi conſulendo qꝛ ſi ex va/
rietate poſſet parti preiudicium generari:debet tunc iudex exprimere
cauſam:vt puta ſi poſſit dubitari an reus fuerit abſolut⁹ ab impetitio/
ne libelli:an qð actor non probauit:an probauit: an propter defectum
inſtantie:an qꝛ reus non poſſidebat:vel quid ſimile: hoc videñ probari
in.l.ꝓperandum.C.de iud.⁊ ibi expreſſa gloſ.ver.ideo etiam eſt de men
te doc.in.c.ſicut.de re iud.⁊ Spec.in tit.de ſen.pla.§.qualiter.ver.verũ
ſi rationes.⁊ Jo.and.in.c.finem.de dolo ⁊ contu.⁊ Hut.in.c.examina/
ta.de iudi.⁊ Specu.in tit.ð.alleg.vbi ponunt aliquos caſus in quibus
cã exprimenda eſt vbi non poteſt alia ratio illorum caſuum elici niſi vt
euitentur equiuoca:non tamen in preiudicium:quod poſſet non ponere
parti vel aliter quoquo modo.idem Bart.⁊ quidam alij in.l.ij.§.igno/
minie.ff.ex qui.cau.infa.irro.hoc etiam probari alia ratione vbicunq;
ex narratis in libello poſſunt elici plures et diuerſe actiones debet iu/
dex cõpellere libellantẽ ad exprimendũ nomen actionis vel tali negan/
ti denegare audientiam vt euitetur incertitudo:vt not.in.l.non edita.C.
de eden.⁊.l.j.ff.eo.per Canoni.in.c.dilecti.de iud.⁊ dicit Innoc.in.c.ij.
de ord.cog.qð ſtultus eſt iudex qui aliter libellũ recipit. Ecce ergo qð
licet al's in libello non ſit exprimenda ipſa actio.vt not.in.di.quo iure.⁊
d.c.dilecti.⁊.d.l.edita.tñ ex predicta cã compelliñ iudex exprimere cau/
ſam:fortius ergo dꝫ iudex ipſemet cãm vt euiteñ incertitudo iſta in ſnĩa
exprimere:cũ ſnĩa debeat eſſe clarior libello.inſti.de act.§.curare.not.
Inno.in.c.tanta.de exceſ.pla.puto tñ ex omiſſione cauſe cõgruentis ⁊ ſi
multiplex eſt interpretamur illã que eſt minoris preiudicij.ad hoc quod
no.Inno.in.c.ij.de ord.cog.et Spe.in tit.de offi.iud.§.deſeruiſſe.verſic.
in fi.⁊ ſeq.vbi dicit qð reo ſimpliciter abſoluto non obſtat actori iterũ
agere volenti exceptio rei:⁊ ineptam petitionẽ poterit probare ſm eũ:
⁊ admitti debet per iudices et conſiliarios cauſe.argu.in.l.iij.ff.de ſu/
ſpec.tut. Ego puto quod etiam deficientibus probationibus interpre/
tabimur cauſam minoris preiudicij.argu.in predicta.l.iij.⁊ eorum que
not.Inno.in.c.ij.de ordi.cogni. Nico.Abbas.

¶ Caſus conſilij ſequentis.

Queritur an religio inſtituta per
beatam Brigidam que fuit per papam confirmata:⁊ demũ per ſucceſ/
ſores in papatu in dubium reuocata dicatur eſſe contra ſanctorum
patrum decreta ſeu canonicas ſanctiones: preſertim qð in tali religio/
ne inſtituendi ſunt etiam ſacerdotes ſeu fratres qui debent deſeruire eiſ/
dem monialibus in diuinis. Laus deo.

¶ Conſilium.viij.

1 ☞ Religio inſtituta per beatam Brigidam an dicatur contra cano/
nicas ſanctiones.

Chriſti eiuſdemq; matris ac
ipſius Brigide cuius factũ agiñ preſidio inuocato. Primo
videtur arguendo ad partem affirmatiuã vt moris eſt dictã
religionẽ eſſe contra ſanctorũ patrum decreta. ¶ Et primo probari vi/
detur per.c.monaſteria.xviij.q.ij.expreſſe dicitur monaſteria puellarũ
longe a monaſterijs monachorũ eſſe cõſtituẽda ꝓpter inſidias diaboli
aut oblocutionem hoĩm. Sed in dicta religione ſancte Brigide ſacer/
dotes ſeu fratres cõſtituunñ in monaſterio puellarũ ſaltẽ ſub clauſula ge
nerali:ergo expreſſe eſt cõtra ꝓhibitionẽ iuris ex honeſtiſſima cã factã.
Scðo ad idem induciñ.c.in nullo.eadẽ cauſa:monachi et moniales non
debent in vno monaſterio cohabitare:quinimo etiam monaſteria du/
plicia prohibenñ a iure:vel vbi ſunt duo collegia monachorũ et monia/
lium.vt.d.c.in illo.⁊.c.diffinimus. Si ergo dicamus eſſe vnicũ mona/
ſterium in quo fratres et ſorores ſiue ſint diuerſa collegia ⁊ diuerſa mo/
naſteria a iure videñ probibita:ſaltem propter propinquitatẽ ⁊ fami/
liaritatẽ:⁊ maxime hoc vr̃ probari in.c.in decima.xviij.q.ij.vbi ꝓhibeñ
familiaritas illorũ monachorũ qui habebant corrigere illas moniales.
¶ Jdẽ ſi bene ponderenñ illa iura ſuperius alle.rõ ꝓhibitionis eſt du/
plex. Prima ꝓpter crimẽ inceſtus qð ex propinquitate ⁊ familiaritate
cohabitantiũ prouenire poſſet ⁊c. Scða ratio propter malã opinionẽ et
propter oblocutiones hoĩm:licet iſte due rationes vigent ⁊ militãt ad/
uerſus dictam religionem ſancte Brigide.ergo eadem probibitio eſſe
debet:⁊ vbi etiã eadem ratio idem ius ſit ſtatuẽdum:vt in.c.trãſlato.de
conſtiñ.⁊.c.cum dilecta.de confir.vtil.vel inutil. ¶ Itẽ inter cetera que
cõtinentur in dicta regula caueñ in.c.vij.qð abbatiſſa monaſterij debet
eſſe caput ⁊ dña monaſterij:⁊ confeſſor generalis ꝓpter iudicia fratrũ et
conſeruationẽ ordinis abſq; cõſilio abbatiſſe nihil oĩno faciat:ſed ipſa
abbatiſſa tanꝗ caput monaſterij eſt de negotijs et bonis monaſterij or/
dinandis cõſulenda:⁊ ſic abbatiſſa ſm eandẽ regulam vr̃ caput omniũ
tam virorũ ꝗ mulierũ:qð ſonat in abſurdum cũ ſm apoſtolũ vir debet
eſſe caput mulieris:⁊ non ecõtra:⁊ idem habeñ in.c.hec imago.⁊.c.cum
caput.⁊.c.eſt ordo.xxxiij.q.v. Idem facit id qð per nõnullos obijcitur.
vꝫ qð cum fratres teneanñ obedire confeſſori et non abbatiſſe et ſorores
ipſi abbatiſſe:vt in.c.xij. Eiuſdem regule erunt duo capita:⁊ cõſter duo
monaſteria ⁊ duo conuentus. ¶ Ultimo videtur amplius non inſiſten/
dum.cũ ipſe dñs papa Martinus quintus hodiernus expſſe in ſuis li/
teris reuocaturus aſſerat per illã reg.duplicia monaſteria cõſtitui con/
tra ius ꝓhibitionis et verbis pape ſtandũ eſt oĩno:ex quo ſup eis fun/
dat intentionẽ ſuam:vt in cle.literis.de proba. ¶ Sed his non obſtan/
tibus oppoſitũ puto de iure verum. Et primo moueor per id qð habeñ
in dicta regula.c.x.vbi diciñ qð ſorores inſtituendo in monaſterio habe
bunt clericos qui canonice miſſam ⁊ officium eis decantabunt:⁊ qꝛ ipſi
clerici a monaſterio ſororum oĩno ſint ſeparati habentes per ſe curiam
in qua habitabũt ⁊ de curia introitũ in eccleſiã et chorum inferiorẽ ha/
bebunt chorum ſuperius eleuatũ:ita qð ſacra videre ⁊ officium audire
valeant ⁊c. ¶ Ex quibus verbis primo pondero qð intẽtio beate Bri/
gide non fuerit concollocare ſeu inſtituere duo monaſteria: ſcꝫ virorũ et
mulierũ:nec in vno monaſterio inſtruere maſculos ⁊ feminas ſed dũ/
taxat inſtruere moniales ſeu collegium monialium. Et qꝛ iſti clerici ſeu
fratres non eſſent ibi tanꝗ facientes collegium:ſed tanꝗ ſingulares et
ſeruitores in diuinis:qð patet clare ex illis verbis cũ dicit clericos ha/
bebunt. Item ex alijs verbis dum dicit in eodem caplo qð iſti clerici ha
bebunt vnam curiã per ſe ita qð ſint omnino ſeparati a monaſterio ſa/
crorum que verba ſonant qð iſti clerici ſeu fratres nõ faciunt per ſe mo/
naſterium:nec eſt niſi vnũ monaſteriũ ſacrorũ:cum dicañ qð a monaſte/
rio ſacrorum ſint omnino ſeparati. Sed curia ſignificat etiam locũ ha/
bitationis ſicut fieri videmus hodie in oĩbus monaſterijs monialium
que non valent per ſe propter defectũ ſexus celebrare miſſas et predica/
re.vt.c.noua.de peni.⁊ remiſ.habent ſacerdotes et ſeculares prope mo/
naſteriũ eis celebrãtes et predicantes:pro qua obſeruantia facit.c.dile/
cta.de exceſ.prela.⁊.c.fi.de ſtatu reg.⁊ fratres ſeu clerici ſubſtituuntur lo
co illorũ:⁊ cum preſumantur ſancti omnes propter multas auſteritates
quas promittunt obſeruare preſumẽdi ſunt honeſtiores ſeu ſanctiores.
xvi.diſ.c.nulli.⁊.c.doctos. Cum enim non poſſunt ſorores ſine ſacerdo/
tibus eſſe eis diuina miniſtrantibus: melius eſt qð habeant iſtos ho/
mines aptiores ſeu ſanctiores electos inſtitutos per tam deuotiſſimam
ſanctam quã qð habeãt alios ex quibus forte ad mala facilius perueni
rent. Nec obſtat ſi opponañ cõtra iſtos de familiaritate ⁊ cohabitatiõe:
qꝛ rñdeo qꝛ ſi bene ponderentur verba regule ſuperius recitate:iſti cleri
ci ſeu fratres debent ſtare omnino ſeparati a monaſterio ſororũ:et pon/
dero verbum oĩno poſitum quod denotat ſeparationẽ continuam et re/
motionem non modicã. Item in.c.xxij.regule dicitur qð nunꝗ confeſ/
ſor vel aliquis preſbyterorum vel fratrum monaſterium monialium in/
grediatur niſi quando infirmis donãda ſunt ſacramenta vel ſoror mor/
tua ſepelienda:quibus caſibus etiã ſecularibus clericis liceret: nec vi/
tiatur omnis familiaritas et cohabitatio adeo quod etiã in.d.c.regule
continetur in dicto monaſterio fore etiam ferias ordinatas:ſed quando
ſorores confitentur audiri quidem poſſunt: minime videri. ¶ Secun/
do principaliter in hanc ſententiam me mouet qð habetur poſt princi/
pium eiuſdem